

Inregistrat la Trib. Cluj S. III. sub Nr. 847—1938.

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Alapította: TELEKYNÉ FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA. Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Teleky József.

Lánc, lánc, Eszterlánc . . .

VIII. ÉVFOLYAM
9. SZ.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1940. MÁJUS
1.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 18-87

Eső után.

Olyan szomorú ez a világ,
felhő fedi a vasszínű eget,
folyton hulló eső zuhog
és verdesi az ablaküveget.

Nem látok egy madarat sem,
a kert felett nem repül el lepke,
a lehullott sok esővíz
a szép kertet teljesen ellepte.

Nemsokára derül az ég,
felhő közül kisüt a napsugár,
szép szivárvány van az égen
s aranyos lett a jegenye-sudár.

Zöldebb lett a fák levele,
jókedvében a zúgó akác int:
gyere pajtás, ki a kertbe —
így hívogat a kék s fehér jácint.

Az árokban az esővíz,
mint a Duna, vagy a Tisza árja,
lubickolni a legénykét
és a kicsi papírhajót várja.

A kis rucák, a kis libák,
dehogy félnek, vígan lubickolnak.
Leckém tudom, én is megyek,
mert nem félek, hogy kikapok holnap.

Szepesi Nits István.

Olvasd el, hogyan kell helyesen írunk!

Hervad (ige) múlt ideje hervadt. Ilyen szó lehet melléknév és jelző is. Pld.: Hervadt rózsza. Mint melléknevet fokozhatjuk: hervadtabb, leghervadtabb. Hét, hétéves, hétesztendő, hétszög, hétfő, hétköznap, hétköznap, hétszámra, hétszemélyes. Ezek összetett szavak. De hét ember, hét ló, hét csillag stb. össze nem írandók, mert itt a hét nyomatékosan jelző számnév, s nem alkot a jelzett névvel külön értelmű szót. Hí vagy hív (szólít) hosszú í, *hivatal* rövid i. Híja valaminek. Hiba. Híd. Hídavatás, hídépítés, hídfő, hídkarfa, hídláb, hídmérleg, hídpénz, hídvám. Híg, hím, hímez, de már himlő, hinta, hintó rövid i, hír, híradás, hírharang, hírlapíró, hírneves, hírszomjas, hírvágyó, hírvivő, híres, híresztel. Hit, hitágazat, hitbér, hitelemzés, hithű, hitoktatás, hitrege, hitrokon, hitszegő, hittan, hittudós, hitujítás, hitvalló, hitvita. Hiú, hiúz, hiúság, hivatalos, hivatalnok, hízik, hízás, hízeleg, hízó, hízókura, hízómarha. Jegyezzük meg, hogy a *h* betűvel kezdődő egytagú szavaknál az *i* hosszúnak írandó. Csak a *hit* szó és képződményei kivételek.

Adakozások a Marcella néni síremléke javára.

Ujabbán a következő összegek érkeztek be: Nagy Mihály ny. ref. lelkész 100 lei, Székely Irma (Magyar Gyöngyvér) 50 lei, Lőrincz Jánosné 100 lei, Haldenvang Károly 50 lei, Bagossy Ádám 100 lei, Lőrinczi Géza 50 lei, Kelemen Irma 100 lei, Daday Zsolt 100 lei. — Miután a befolyt odományokért köszönetet mondunk, felkérjük munkatársainkat, kis olvasóinkat és szüleiket, hogy ismerőseik és barátaik körében is rendezzenek gyűjtéseket a cél érdekében. Kívánatos volna, ha minden városban kisebb összefüveteket, teadélutánokat rendeznének, amelyek jövedelmét szintén a síremlék-alapra fordítanák.

Anyám.

Ha lelkemre bánat borúl,
S még az ég is bealkonyúl —
Te ölelj meg édesanyám,
Mindjárt öröm derül reám.

Hogyha fájó sebem vérzik,
Kínom mások, meg nem érzik;
Kötözze be drága kezed —
Már nem érzek égő sebet.

Hogyha sötét éjszakákon,
Elkerül a csöndes álom,
Eszembe jut édes dalod,
Elaltatnak az angyalok!

Gyötörjön bár kín, szenvedés,
Melyhez erőm nagyon kevés —
De ha véled imádkozom,
Megenyhül a mély fájdalom!

Zombory Sándor.

Örülj falú, örülj.

Irta: Hegyi Mózes.

Örülj falú, örülj!
A gólya visszatért...
Meleg fények hajtják
Vidám szívben a vért.

Örülj falú, örülj!
Mert lám, a fecske-pár
A levegőben fönn
Villog s cikázva száll...

Örülj falú, örülj!
A kék ibolya nyit
Fülemile dalol
S hangos a zöld csalit...

Évike és Gyöngyike tündérorszámban.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Telekyné F. László Marcella

Sokat hallott már Évike Tündérországról.

— Milyen jó volna egyszer oda eljutni! Milyen jó volna végigjárni ezt a szép országot és mindent megnézni benne! — sóhajtott a nem egyszer. Anyukáját meg is kérdezte egy alkalommal:

— Anyukám hány lejbe kerül Tündérorszáig az út?

Edesanyja elkacagta magát, ölébekapta szöszkehajú leánykáját és összecsókolta.

— Óh te kicsi bohó leányka, hogy min töröd a fejedet! Nem lehet oda jeggyel menni, sem autobusszal, sem vonattal. Hanem megsügek neked valamit. Ha akad a földön olyan jó gyermek, akit sem lopáson, sem hazugságon nem kaptak még, aki leckéjét, feladatát mindig elvégzi, az ételekben nem válogat, az egészségére jól vigyáz és mindig szótfogad, azt a tündérkirálynő beírja aranykönyvébe. Ez azt jelenti, hogy egyszer, mikor ágyaeskájában mélyen alszik, leküldi érte Álomtündért hímes lepkefogatóval, s az holdsugárszálon elrepíti azt a gyermeket szép Tündérorszámba. Így, így kislányom, így kerülnek el a jó gyerekek abba a szép országba.

Évike nem felejtette el az edesanyja szavait. Ettől kezdve igyekezett olyan lenni, amilyennek a tündérkirálynő kívánja. Szótfogadott. A viláért nem feleselt volna edesanyjának, s még a spenótot, meg a sárgaré-

pát is megette, pedig azokra máskor rá sem nézett. Ha hűvös volt, kendő, vagy kabát nélkül ki nem ment volna még az udvarra sem, úgy vigyázott az egészségére. A rábízott feadatokat is szépen rendesen elvégezte. Helyes, jómagaviseletű kislány lett Évikéből.

Gyöngyikének, aki legjobb barátnője volt, többször mondogatta:

— Légy jó Gyöngyike, fogadj szót te is, s akkor egyszerre fog elvinni a pillangós kocsni bennünket Tündérorszámba.

Így teltek, multak a napok, várakozásban. Várták, hogy mikor fog értük jönni a lepkefogó?

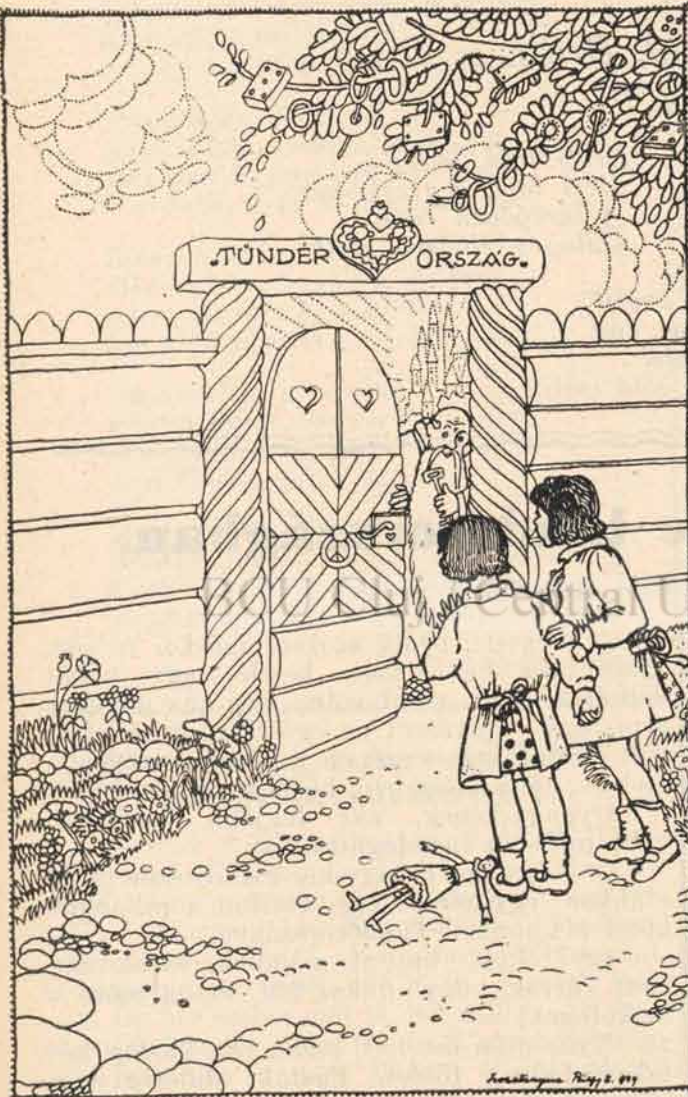
Nyár után ősz lett, aztán tél. Vastag hótakaró fedte a földet. Fáztak, dideregtek a kis madárkák. Még szerencsésük volt azoknak, amelyek az Évikeék kertjébe szálltak le, mert Évike jószívű kislány volt, kendermagot, ugorka, meg tökmagot szórt nekik elesegül. Fáztak az emberek is, különösen, akiknek nem volt tüzelőjük.

— Óh bár jönné már a tavasz! — sóhajtották. Ha óhajtották, jött is a tavasz. Lassan, lopva, hogy Télapót magára ne haragítsa. Először csak rügyet bontott, aztán leveleztetni, öltöztetni kezdte a fákat, s bokrokat, majd hímezni kezdte a füves réteket tarka virágokkal. Egyszer csak azon vették észre magukat az emberek, hogy tele van a kert, s a határ illatos sok-sok virággal. Nyíltak az

orgonák, a jácintok, s a csilingelő gyöngyvirágok.

Május volt. Évike kinn játszadozott Gyöngyikével a virágos kertben. Beszélgettek.

— Nézd csak Gyöngyike, milyen szép most a kertünk! Vajjon Tündérorszámban is tavasz van most, mit gondolsz?

— Én azt hiszem ott is ilyen szép minden, de lehet, hogy még sokkal szebb. Óh csak jönne el egyszer az a pillangós kocsis értünk — sóhajtott.

— Bár csak jönne el! — sóhajtott Évike is.

Hallották-e?, nem-e? Tündérorszámban ezt a sóhajtozást, de valami tőtént ezen az éjszakán. Langyos, szép, holdvilágos éjszaka volt. Évike épp a második oldalára fordult, amikor csak koccant az ablaküveg. A tündérr királynő himes lepkefogatának az első bal kereke odasurlódott az ablakhoz, s ezért koccant az ablak. Évike rögtön meghallotta s tágranyított szemmel nézett ki.

Itt az álomtündér himes lepkefogata! — örvendezett. S mire Évi kiugrott volna az ágyból, az álomtündér már be is libbent és ölébe kapta Évit, s ültette be a kocsiba.

— A tündérr királynő elküldte érted a himes lepkefogatát! — mondta, — most megyünk Tündérorszámba.

— És Gyöngyike? Őt nem visszük?

— Ha akarod őt is vihetjük, bár róla nem szólt a tündérr királynő. Ha el is visszük, ő nem fog emlékezni erre az útra, mivel a tündérr királynő csak téged említett.

Elmentek hát Gyöngyikeért. Az álomtündér érte is úgy belibbent az ablakon, mint Évikeért és a karjai közt hozta ki a pillangós kocsiba. Jaj, hogy örült egymásnak a két gyermek! Egymás nyakába borultak:

— Jaj de pompás, jaj de jó! együtt megyünk szép Tündérorszámba! — mondogatták örvendezve. Az Álomtündér a levegőbe suhintott selyem ostorával, mire megindult a lepkefogat. Szállt, repült át a levegőben. Meddig mentek, mennyi idő telt el addig, nem is tudták kiszámítani. Tán még százat sem számoltak, s már is ott voltak Tündérorszámba határánál. Megállt a kocsis, s az Álomtündér a kapuig vezette őket.

— Most már egyedül fogtok menni — mondta nekik, — kopogtassatok a kapun, benn aztán lesz majd kísérőtök.

Évike volt a bátrabb, háromszor kopogott a kapun. Bizony nem mindenkinek nyílik ki Tündérorszámba nehéz, vasveretű kapuja. De Évikeéknek szerencsájük volt, kip-kop! behallatszott a kopogás. Meghallotta benn az őt, egy hétsinges szakállú törpe

— Ki kopog? — kérdezte, s először csak félszemmel nézett ki.

— Vagy úgy, Ti vagytok azok: Évike és Gyöngyike? Nő ti bejöhettek.

Hát Évikeék nem is kérték magukat, bekövetkeztek ügyesen a kapun. Boldogok voltak. Végre mégis teljesedik a kívánságuk: megláthatják Tündérorszámba.

No, ha bementek, majd vissza is jönnek, s akkor megkérdezzük, mi mindent láttak szép Tündérorszámba? Erre ugyanis mi is kíváncsiak vagyunk.

Eddig ezt a jó Marcella Néni írta.

Tudom, hogy folytatni akarta... S a következőkben meg akarta írni, mit látott Évike és Gyöngyike? De erre már nem volt ideje. Örökre letette azt a varázstollat, mellyel nektek annyi szépet írt. Eltávozott innen egy szebb hazába.

Évikével azonban én is találkoztam, s megkértem őt, beszélje el nekem is, mit látott abban a szép Tündérorszámba, hogy viszont elmondhassam nektek, mert tudom, hogy kíváncsiak vagytok reá.

Kutykuruty Tóni izgalmas mérközése Etyepety Kajetán úrral.

A képeket rajzolta s a szöveget írta hozzá Papp Jankó bácsi.

27. kép.

*A béka elugrik s kacag majd megszakad,
Míg a bácsi fején egy kis cipő dagad.*

*Kajetán dühösen a békára sandít
S bizony nem dicséri a tettéért Katit.*

Évike jó és szófogadó leány, nem kérte magát, hanem mindjárt mesélni kezdett.

— Jaj, az a Tündérország olyan gyönyörű ország, hogy olyant emberi szem nem látott, emberi fül nem hallott.

Ott minden tündöklő fényekben ragyog. Ezüst kastélyok pompás kertjeiben tündérek dalolnak, hárfáznak. A szivárványszínű erdőkben arany madárkák repkednek. Selyemszórú báránycsók játszanak a kis angyalokkal. Oh mily boldogság van ebben a derűs országban.

És reggel, mikor az ágyamra sütött a napsugár, felköltött szenderegésemből, mosolyogva gondoltam vissza arra a gyönyörűséges helyre, ahol csak örömet, szeretetet, jó-ságot és békét érezhettem.

Csakhogy ezentúl még inkább kívántam, hogy vigyen el ismét Álomtündér himes lepkefogatán a jóságos tündér-testvérek közé, ha nem is többször, de legalább még egyszer.

Telt, mult az idő! Egy év is eltelt! Végre valahára beteljesedett régi kívánságom. Egy holdvilágos éjjel ismét koccant az ablak. A himes lepkefogat megérkezett. Örömmel szálltam be, s hupp, hopp! Tündérország kel-lős közepébe értem. Bár egyedül voltam, most már bátrabban jártam-keltem, mint azelőtt. Egymagamra indultam meg az arany-porondos úton, csilingelő illatos virágok között a kékerdő felé.

Valami odahúzta, vont a lelkemet.

A kékerdő előtt egy széles tisztáson, apró angyalok játszadoztak egymással, zöld bokrok tövében, éppen úgy, mint lenn a Földön a kiscimborák.

*Bujj, bujj zöld ág,
Zöld levelecske,
Nyitva van az aranykapu,
Csak bujjatok rajta.*

Engem is maguk közé fogadtak. Szívesen beálltam a körbe, s játszottunk, vígadtunk.

Egyszer csak egy szőkehajú tündér intett, hogy hagyjuk félbe a játékot, mert mesemondás lesz a földi világról.

— No ezt meghallgatjuk! — szóltak a kis angyal-tündérek.

— Mi is éltünk egyszer abban a földi világban — szólt az egyik angyalka.

— Én is, de csak egy évig!

— Én csak egy napig! Nem tudjuk, milyen lehet ott az élet? Menjünk, hallgassuk meg a mesét!

„Hol volt, hol nem volt, tán még az Ope-renciás tengeren is túl, volt egyszer egy király. Szép országa, vitéz katonái, nagy gazdagsága, örülhetett volna az életnek. S bizony a király többször volt szomorú, mint vidám. Hogyne lett volna szomorú, mikor szép feleségét, amikor a kis királyfi született, kegyetlenül elragadta tőle a halál...”

Honnan jön ez az ismerős hang?

...A kékerdő patakjának tükrében rózsákkal díszített trónszéket láttam, melyen hófehér ruhás tündérnő ült. Szememet lebilincselte az a szelid fény, mely szíve tájáról ömlött felém. Éreztem, hogy a szeretet sugára engem is átölel, s jólesően melegíti lelkemet.

Felpillantottam... A trónszék előtt állt. A tündérnő arcába néztem, aki éppen rám mosolygott.

— Istenem! Hisz ez Marcella néni! Hát ő itt van? És itt is mesél az angyalkáknak? Örömsikoltva ölébe repültem.

Felébredtem! Anyám ágyam szélén ült, gyengéden megfogta kezemet és szeretettel

kérdezte: — Mi bajod van, Évikém? Talán fáj valamid?

Igent intettem, de szóhoz nem tudtam jutni. Sírtam. Keserves könnyem párnámat áztatta. Marcella néni már nem nekünk mondja meséit!

Dezső bácsi.

Bimbi és Botond kalandjai.

(Folytatásos gyermekregény.)

Írta: *Vadny Dezső.*

Kaland az erdőben.

Az örökké nyugtalanvérű Bimbi egy korareggeli vasárnapon feldúlt lelkiállapotban kereste fel régi barátját, Botondot.

— Szervusz, — szólt szaggatott lélekzetvételrel. Jössz velem?

— Ugyan hova?

— Hova? Magam sem tudom! Valahova messze, ahol nem leszünk a szüleink szeme előtt és nem bántanak a rossz emberek.

— Dehát mi lett? Miért vagy ilyen izgatott?

— Még kérdés? Hát kikaptam otthon. Megvert édesapám.

— Ahá, már értem! Tehát most világgá akarsz bujdosni. És hova? Merre?

— Hiszen éppen ezért jöttem hozzád. Talán... a Nagyerdőbe... Gyere, meglátod milyen nagyszerű lesz ott! Szedünk madártojást és fogunk madárfiókákat.

Ez hatott Botondnak a madárfészek halatára egyszerre tűzopálként csillant meg a szeme.

— Nagyszerű! De mit szólnak hozzá majd a szüleim?

— A szüleid? — nevetett Bimbi. — Hát egyszerűen nem szólunk róla nekik semmit. Elszökünk...

Botond megingott kissé, csak még az enivaló irányában volt némi nyugtalansága. Megkérdezte tehát barátját:

— És mit viszünk az útra? Hoztál valamit?

— Sajnos, semmit. Erre nem volt időm. Örülök, hogy néhány pofonnal megszabadulhattam az apám kezei közül. De, gondolom, te hozhatnál valamit... Hisz a konyhában vagy a kamrában kerül egy kis enivaló... Kenyér és szalonna...

— Megpróbálom, — szólt Botond. — Várj meg itt az udvaron.

S ezzel eltávozott. Beugrott a konyhába, bekukkantott a szobába, de hiába kutatott enivaló után, nem talált kézalatt semmit. Üres zsebbel tért vissza barátjához.

— Nos? — kérdezte kíváncsian Bimbi — Hoztál valamit?

— Semmit, — válaszolt Botond leverten. — Nincs szerencsénk, minden el van zárva az orrunk előtt.

— És a kulcs?

— Az anyukámnál van.

— Hm, ez baj...

— Várj, még nincs minden veszve, — szólt Botond. — Tavalyról maradt a veremben egy kis sárgarépa, nem fogják észrevenni, ha viszünk belőle. Ez is megteszi mára...

Bimbinek ugyan nem nagyon volt inyére a nyers sárgarépa, de kényszerhelyzetben lévén, elfogadta az ajánlatot. Leugrottak a verembe s a nedves homokból szorgos kutatással előhalásztak néhány szál sárgarépát, az is fonnyadt s penészes volt. Ezzel indultak el a nagy útra. Kalapot sem tettek fel, azt csak a másik utcában vették ki a kabátjuk alól, ahol már biztonságban érezték magukat.

Minden baj nélkül kiértek a városból, ismerősökkel nem találkoztak. Most már aztán bátrabban mehettek, nem kellett tartaniok semmitől. Hanem amint a lankák felé kiértek, az egyik gyalogútról valahonnan egy fiatalember lépett melléjük, mintha csak a föld alól bukkant volna elő. Valami vándorlegény lehetett, kezében kis zöld katonaláda volt, szűk fekete nadrág rajta s a kezei érdesek.

A két gyerek ijedten nézett össze, de az idegen igen barátságosan közeledett hozzájuk. Nagy bizalmat keltett maga iránt, amikor meleg érdeklődéssel kérdést intézett hozzájuk:

— Hova-hova, gyerekek?

— A Nagyerdőbe! — válaszoltak szinte dicsékvően.

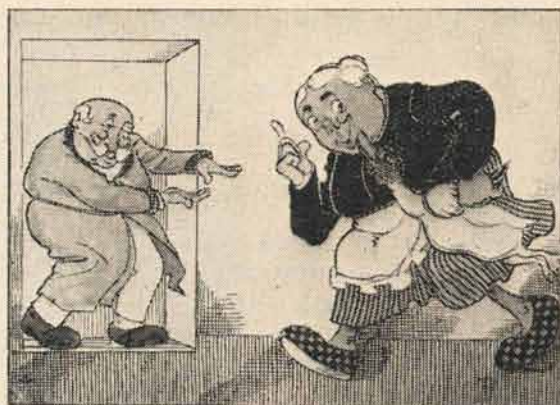
— No akkor együtt mehetünk, — szólt a fiatalember. — Én is arra tartok.

A kis szökevények igen örültek a váratlan ismerősnek. Legalább van, aki útbaigazítsa őket. Hamarosan meleg barátság fejlődött ki közöttük s ennek jeléül a vándorlegény nagy leereszkedően a Bimbi kezébe nyomta a katonaládát.

(Folytatjuk.)

Kutykuruty Tóni izgalmas mérközése Etyepety Kajetán úrral.

28. kép.

*Katinak hirtelen jó ötlete támad,
Kövér rucáiból hív vagy kettőt, hármat.
A legfalánkabbal be is fut hirtelen,
A jó ötletnek a bácsi sem mond ellent.*

Édesanyám.*(Anyák-napjára alkalmas jelenet).*

(Mikor a függöny felmegy 6—8 tündérke valami kedves, dallamos muzsikára tündértáncot lejt. A tánc végén egyikük kifelé hallgatózik).

TÜNDÉR: Valaki jön. Bujjunk el hamar!
(Mind elbujnak. Évike jön. Piros ruhás falusi kislány, még mielőtt a színpadra lépne énekel:)

ÉVIKE:

*Virágot keresek, virágot keresek,
s kötöm bokréttába,
tudom örülni fog, tudom örülni fog
anyám, ha meglátja.
Illatos a virág, amit én keresek,
piros szegfű, rózsá.
A legszebb jutalom, amit érte kapok:
édesanyám csókja.*

(Kis kosár van a karján, amíg énekel is folyton hajlong, szedegeti a virágot.)

Igy ni! Most már tele van a kosaram, ha-za is mehetek!

(A tündérek hirtelen előjönnek, körbefogódnak és szédítő gyorsan forognak Évi körül.)

TÜNDÉR: Innen ugyan el nem mégy! Látom a kezeden van a könny és a mosolygás virága. Aki ezt a két virágot megtalálja, annak nem kell többé visszamennie az emberek közé, hanem örökre velünk élhet Tündérországban.

ÉVI: Jaj, kik vagytok és mit akartok! Milyen csillogó a ruhátok, én félek tőletek, engedjétek engem hazamenni!

TÜNDÉR: Arról szó sincsen! Mi mindig nagyon örülünk, ha újabb testvérkénk kerül és te csak nem vagy olyan ostoba, hogy visszautasítsd Tündérország boldogságát az emberek könnyes és verejtékes világaért!...

Na jöjj velünk, tudom, hogy tündérkirálynőnk is nagyon fog örülni neked!

ÉVI: Én nem megyek! Én nem akarok Tündérországban élni! Vissza akarok menni az édesanyámhoz!

TÜNDÉREK: Édesanyádhoz! Mit jelent ez a furesa szó?

ÉVI: Ó, ti még azt sem tudjátok? Hát ki tanított meg benneteket beszélni, örülni, szeretni?

EGYIK TÜNDÉR: Én a harangvirág kelyhében születtem és amint felszáradt szárnyamról a hajnali harmat, mingyárt tudtam repülni, táncolni, beszélni, még énekelni is.

MASIK TÜNDÉR: Az én bölesöm a fehér liliom volt. Nézd milyen szép, fehér a szárnyam!

HARMADIK TÜNDÉR: Én a piros rózsá kelyhéből röppentem ki. Kicsi korona is van a fejemen. Nézd, a rózsakirálynő koronája.

NEGYEDIK TÜNDÉR: Az én ruhám azért kék, mert az iris kelyhe a lakásom.

ÖTÖDIK TÜNDÉR: Engem a tavi rózsá ringatott életre, azért ilyen halvány zöld a ruhám.

HATODIK TÜNDÉR: Ismered az aranyesőt? Az akácvirágok királyát? Én egy ilyen aranyfűrtből röppentem világgá, a ruhám színe azért aranysárga.

ÉVI: Be gyönyörű szép, mindez, — de hát titeket sohasem esókolt meg az édesanyátok?

TÜNDÉREK MIND: Édesanya? ... Mi az? ...

ÉVI: Nem tudjátok? Nő, majd elmondom:

Amikor a földre
új angyalka készül,
aggóva tekintnek
le a magas égből.

Odafent az égi
fényes, angyaltábor,
félve néz utána
a menny ablakából.

Mert olyan gyöngöge a
kicsi égi vándor,
féltek hát a büntől,
szennytől, gondtól, sártól.

Amde a jó Isten
tudja már előre,
s elhelyezi szépen
egy anya ölébe.

Igy lesz aztán ember
a kis angyalkából
és így lesz őrangyal
az édesanyából.

S mert az édesanyák
hulló könnye áldott,
könnyükkel szentelik
az egész világot.

Szívük melegéből
süt a nap is reánk,
gondos szeretettel
varrják meg a ruhánk.

Ha sírunk, sóhajunk,
ő tudja, hogy mi bánt,
és mivelünk szenved
szegény, édes anyánk.

Simogató keze,
vigasztaló csókja,
mintha a jó Isten
üzenete volna.

Ő miattunk szenved,
értünk küzd és fárad,
magára vállalja,
ha minket ér bánat.

Égő, drága szíve
csak miértünk lángol
aranyruhát ad ránk
szíve sugarából.

S minezért cserébe
csak egy jutalmat vár:
leggyünk jókedvűek
vigak, mint a madár.

Tanuljunk meg hinni,
remélni, szeretni,
tudjunk angyalmódon
boldogokká lenni.

Hogy egész életén
büszkén nézhessen ránk,
a mi küzdő, dolgozó,
áldott édesanyánk,
drága édesanyánk!

(Mire Évike befejezi a verset, a tündérek, akik elragadtatva hallgatják, letérdelnek, fejüket szomorúan lehajtják és elfödik az arcukat. Messziről női, férfi és gyermekhangok vegyesen kiáltoznak:)

Évike!... Éva?... Merre vagy?... Hol vagy Évi?... Évi!... Évi!...

ÉVI: Jaj engem hívnak! Engem keresnek! Hadd menjek hozzájuk!

(A tündérek felállnak, szomorú csoportba verődnek hátul az egyik sarokban.)

TÜNDÉR: Nem tarthatunk vissza. Amit elmondottál nagyobb boldogság Tündérország minden öröménél! (Megöleli Évit.)

(Palusiak csoportja érkezik, köztük Évike édesanyja.)

EGY ASSZONY: Itt van hát a szökevény! Évi, Évi miért bujdosztál el ilyen meszszíre!...

ANYJA: (Hevesen megöleli.) Kislányom!

ÉVI: Édesanyám! Csak virágot kerestem a nevenapjára. Harmatos, szép erdei virágot... és... (körülnéz, keresi a tündéreket, kik időközben csendesen kivonultak a színpadról.) úgy... látszik... álmodtam valamit. Erdei

tündérekről, furcsa, bolondos dolgot. Bocsáson meg édesanyám, nem gondoltam, hogy aggódni fog miattam.

ANYA: Már hogyan aggódnék, mikor felébredek korán reggel és az én kislányom nincsen sehol.

(Tündérek a színpalak mögött halkán énekelik: „Virágot keresek...“)

ANYA: Milyen furcsán zeng az erdő!...

ÉVI: A tündérek énekelnek. Menjünk édesanyám, nehogy elvigyenek engem is Tündérországba.

ANYA: (Nevetve.) Talán bizony nem mennél!

ÉVI: Nem bizony! Mit ér sok ragyogás, ha nem ismerik a legdrágább szót: „Édesanyám!“

A függöny legördül az egész csoporténekel:

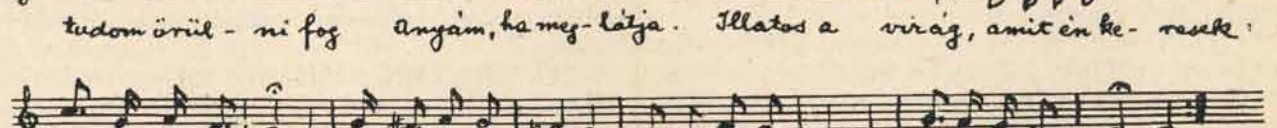
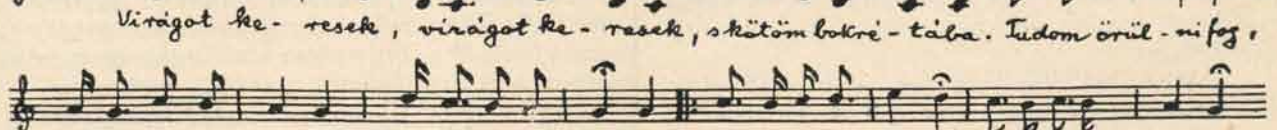
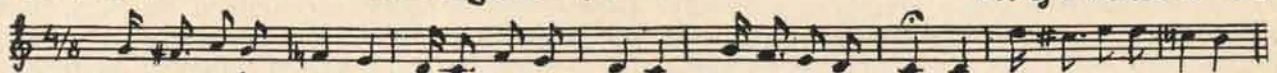
„Illatos a virág, amit én keresek,
Piros szegfű, rózsá...
Az lesz a jutalom, amit érte kapok,
édesanyám csókja!“

B. Csürös Emília.

Élénken.

Édesanyám c. jelenethez.

Zenéjét írta D.-ö b.-i

Kutykuruty Tóni izgalmas mérkőzése Etyepety Kajetán úrral.

29. kép.

Felteszik a rucát, oda az asztalra,
— Orcátlan békája, most kezdj rá egy dalra!

Kárörvend Kajetán — Brekekének vége,
Ruca, hogy bekapja szint' a vágtyól ége.

Sántanyulacska.

— A kicsinyeknek. —

Írta: Zombory Sándor.

(Folytatás.)

Cala úgy tett, mintha el volna szédülve. Az ember persze megőrült a nem várt eredménynek. Lehajolt hozzá és megtapogatta. Nem mozdult. Megilletődve hozzáfogott a prédát kiszabadítani a gyilkos szerszámból.

Szegény Calának olyan jól esett, mikor a tör két kemény szorító vasát az ember szét nyitotta. Az ember kivette a halottnak hitt nyulacska a törből és letette maga mellé, hogy újból felállítsa a csapdát, hátha fog még egy nyulacska... És akkor egy óvatlan pillanatban a kis Cala hirtelen felugrott s három lábon sántikálva neki iramodott a sövény mellett nyilásnak, melyen keresztül kijutott a szabad mezőre.

A tör gazdája pedig e nemvárt eseményre megijedt, egyik kezével a felugró nyúl után kapott s ugyanakkor a másikat elkapta a tör és becsípte. Így az ember nagy fájdalomban még gondolni sem tudott arra, hogy a menekülő nyúl után vesse magát.

Azóta a kis Cala mindig sántit. Össze-forrt ugyan törött lába, de nem lett ép soha többé. Azért nevezték el Sántanyulacska. De ő emiatt, és sok más gonosz tettük miatt mégis nagyon szerette testvéreit, akik mindig üldözték őt.

Hát, amint a nyulesalád félig jóllakott — már akik ettek — megtörölték a szájukat, megmosták az első lábukat, beállított egy másik nyulesalád igen népes fiókserege.

— No, mit esináltak Tapsik? — kérdezte közülök a legnagyobbik, mert ott is

csak a legnagyobb volt szabad először szólni, s csak azután a többieknek.

— Most fejeztünk volna be egy kis lakmározást! — válaszolta kedvetlenül Sárgafarkú.

— Csak az a kár, hogy az ilyen jó falatból mindig kevés van és alig jut az embernek — akarom mondani a nyuszinak belőle valami, — toldotta meg a szót ravaszul Ferdeszemű.

— Egyet se búsuljatok azon! — vigasztalta őket amazok közül egy másik. — Tudunk mi itt a közelben egy nagy káposztástáblát. Olyan remek nagy fejek vannak rajta, hogy csuda és olyan nagy helyen terül el, mint egy erdő! Ott jól lakhatik két nyulesalád is, mégha annyian vannak is, mint porszem a földön...

— Jaj de jó lenne oda nekünk is elmenni, legalább jól lakhatnánk mindannyian! — lelkesedett a kis Sántanyulacska. — Vezessetek el oda minket is!

— Micsoda, öcsém? Hogy vezessünk el titeket? — szólt most amazok közül a legnagyobb. — Bátyáidat igen! elvezetjük, hiszen azért jöttünk! De téged nem viszünk magunkkal! Mert egy kis nyomorék nyulacska csak bajnak van a világon és reánk is csak bajt hoznál!

— Úgy van! Úgy van! — helyeselték a többi nyulak kórusban, még a Sántanyulacska testvérei is.

Szegény kis Sántanyulaeska erre nagyon elszontyolodott. Nagyon fájt a kis szíve, hogy neki mindenki csak ellensége, — mert ő sánta!... Pedig miatta még nem volt senkinek semmi baja!... Ő még nem ellenkezett soha senkivel!... És azok miatt lett sánta, akik most megvetik!... Szomorúan féltrevo-
nult a közeli galagonyabokor alá. Ott húzta meg magát és könnyes szemmel nézte, hogy a nyulcsereg nagyokat szökve, milyen vidáman megy lakmározni a káposztás földre... Egy sem nézett volna hátra, hogy a kis Sántanyulaeska mit csinál...

Búslakodása közben egyet gondolt, letörölte könnyeit és a lábnyomokon bicegve elindult a többi után.

Amazok nagyon megörültek, mikor meglátták a dús káposztarengeteget. Bevonultak a tábla kellős közepére, hogy ott pormentes, friss eleséget találjanak. Örömben azt sem tudták melyikbe harapjanak. Az egyik fej szebb, a másik nagyobb, a harmadik gyengébb volt és így tovább...

— No ide sűrűn el-elnézegetünk! — mondta vidáman Sárgafarkú. — Lesz itt bőven ennívaló!

— Amíg tart benne sokszor jól lakhatunk! — válaszolta amazok közül a legnagyobb.

Hát, amint így és másként gondtalanul lakmározott a Tapsi sereg, egyszer csak honnan, honnan nem? nagyokat ugorva ott terem a kis Sántanyulaeska és ijedten elkiáltja magát — mielőtt valaki megkérdezte volna tőle mit akar;

— Gyorsan meneküljete az Ér partjára, mert jön a vadász!... — s azzal ő is tovább bicegett az általa megjelölt irányba.

Amazok nem akarták elhinni, amit Sántanyulaeska mondott. Előbb azon gondolkodtak, hogy merészel utánuk jönni? amikor szigorúan megparancsolták neki, hogy ne merészkedjék. Sárgafarkú, aki legelőbb tért magához, két lábra állt, hogy széttekintszen. Hát uramfia, már majdnem ott volt a vadász!... No akkor aztán lett is nagy futás. Mindegyik igyekezett futni, ki merre tudott... Szerencsére sikerült is mindegyiknek ép bőrrel elmenekülnie.

A vadász pedig, a káposztás tábla gazdája, csak hült helyét találta a lakmározó nyulcseregnek. Arra nem is gondolt, hogy alig egy perce menekültek el az orra elől. Hej, hogy beléjük lőtt volna vagy kettőt-hármat...

A Sántanyulaeskát az Ér partján érték utol. Majdnem egyszerre értek oda. Azonnal kérdőre is vonták:

— Hogyan mertél utánunk jönni, mikor szigorúan megparancsoltuk, hogy ne merészelj!?

Sántanyulaeska esendesen felelte:

Tudtam, hogy ti nagy örömetökben mindről megfeledkeztek. Nem vigyáztok magatokra. En csak azért jöttem utánatok, hogy vigyázzak reátok. Hogy ti nyugodtan lakmározhattok, nehogy valami baj érjen benneteket. Most boldog vagyok, hogy megmentettelek benneteket a vadásztól. Különben ki tudja, hányan maradtatok volna ott halva!...

A nyulak mind összenéztek. Nagyon megszegyelték magukat, a kis Sántanyulaeska nemesszívűségén. Hogy annyi gonoszság, bánalom után is ilyen jóval fizetett vissza nekik. Beismerték, hogyha Sántanyulaeska nem megy utánok, — talán valamennyien otthagyták volna életüket.

Most, hogy a nagy veszélyből ily szerencsésen megmenekültek, megfogadták, hogy Sántanyulaeskát többé nem fogják bántani, gúnyolni, nem hagyják ki semmiből, hanem mindenhová magukkal viszik és nagyon fogják szeretni.

— Vége. —

A furcsa paripa.

Irta: F. László Marcella.

*Furcsa paripára kapott fel kis Nóra...
Úgyan hova viszi? rosszra-e, vagy jóra?
Nono... jó messzire, távoli országba,
Ottan is egy csudás, pompás palotába.
Arany az ajtaja, gyémánt kilincs rajta,
Az egész palotát bűvös erő hajtja...
Mert forog ez, kérem, s pedig kacsalábon!
Nincs is ily palota sehol a világon!
Háromszáz szobáját épp a király lakja.
Higyje, aki hiszi, nem, ki nem akarja...
Országában nincsen se bú, se gond, se jaj!
Mert a szíve oly jó, mint a puha, friss vaj...
Nórácskát szeretik, ott is tartják estig,
Akkor kis táltosán őt hazaeresztik.*

Boriska szolgálni megy.

Nem is olyan messze innen, lakott egy faluban, kicsi kis kunyhóban, egy szegény öregasszony egyetlen leányával, Boriskával.

Szólott egy napon Boriska az anyjához: „Nagy léány, vagyok már édes anyám. Minek egyem itt hiába a kenyeret, kevés ez egynek is, nem hogy kettőnek. Elmegyek a városba szolgálatot keresni. Jóska az én szívem választotta ügysem vehet el feleségül, mert szegény ő is, mint jó magam. Előbb, kell, hogy gyűjtsünk valamit magunknak, csak azután kelhetünk össze.”

— Jól van édes leányom, sütni, főzni megtanítottalak, nem fogsz szégyent hozni öreg édes anyádra.

Jókora kenyeret és szalonnát kötött Boriska utibatujába és ezzel el is búcsúztak egymástól, fájó szívvel, sűrű könnyhullatás között.

Ment is már Boriska a poros országúton, kezébe vivén kis batuját. Már esteledni kezdett és ő még mindig csak ment és ment. Amire az erdőbe ért, már egészen besötétedett. Huhogó baglyok és denevérek röpködtek feje felett, félt is tőlük szegény. Felsikoltott az örömtől, amikor a fák között apró fényeket pillantott meg. — „Ni a város lámpái, hiszen akkor már itt is vagyok” — mondta boldogan Boriska. Az útról letért és nekivágott az erdő sűrűjének a fények irányában. Ment, ment, de a fényhez nemhogy közelebb jutott volna, hanem egyre távolabb. Kezét-lábát összekarcolta a sok bokor és cserje. Kétségbeesésében sirva fakadt, s most már vissza akart térni, de az utat nem találta. Mit csináljon most már, meg kell várnia a reggelt. Leheveredett a fűbe, batuját feje alá téve, hamarosan elaludt. Reggel márdárdalra ébredt. Csak úgy zengett, csengett az erdő a sok kicsi madár vidám csiesergésétől. Beh szép is volt itt minden! Barátságos, üde zöld. Nem úgy, mint éjjel, komor és fekete.

Evelt egy keveset kenyeréből, szalonnájából, a morzsát leszórta a madaraknak, aztán tovább indult utat keresni, hogy kijusson az erdőből, de ahelyett, hogy kijutott volna, egyre mélyebben és mélyebben belekerült a sűrű rengetegbe. Ruháját már ronggyá tépte a sok száraz galy és tüske. Este volt már megint és Boriska még mindig nem talált ki az erdő sűrűjéből. Az apró kis fények megint feltűntek, de most, hogy közelebről látta őket, felismerte, hogy ezek bizony nem lámpák, hanem szentjánosbogárkák. Kétségbeesett, mi lesz most már vele. Elfogyott az utolsó falat kenyere és szalonnája is. Holnap már nem lesz mit ennie. Is-

tenem, drága jó Istenem, könyörülj rajtam, imádkozott Boriska. Ahogy így térdepelve imádkozott, egy fehér, hosszúszakállú törpe, lámpással kezében jelent meg előtte.

— Miért vagy kétségbeesve? és hogy kerülsz ide a mi birodalmunk sűrű rengetegébe? — kérde a kis törpe.

— A városba igyekeztem szolgálatot keresni és eltévedtem.

— Gyere velem, megpihenhetsz nálunk és, ha úgy tetszik, szolgálatba is állhatsz a törpekirálynál.

Alig egy pár pernyi járás után elértek a törpevárost körülvevő vastag falhoz. Megkopogtatta az öreg törpe az ajtót, amely tüstént kinyílt. Volt itt min esodálkoznia Boriskának. Kicsi kis házak, picit ablakokkal. Az uccák szépen kivilágítva és minden ragyogott a tisztaságtól. Törpe lovacskák kicsi hintót huztak, benne apró törpenépség, kik esodálkozva nézték a hozzájuk képest óriás Boriskát.

A törpekirály nyájasan beszélt Boriskával és felfogadta szolgálatába. Külön ágyat kellett neki készíteni, mert az itteni ágyacskák mind rövidek voltak neki. Hamar beleszokott új környezetébe. Sütött, főzött, ahogy az édesanyjától tanulta, de meg is voltak vele elégedve. Ezenkívül az ő feladata volt naponta ételt vinni a várbörtön egyetlen lakójának, egy nagy fekete embernek, aki elakarta árulni a törpekirályt, hogy azután ő uralkodhassék az országban. A kicsi törpék félték lemenni hozzá a börtönbe, mert a nagy gonosz ember rájuk fújt és ők repültek kifelé, akár egy könnyű pehely. De bizony Boriskára hiába fújt, csak a kendője és a köténye libbent meg tőle.

Egy őszi napon, pár napi királyi vadászatra indult az egész törpenépség. Egyedül maradt Boriska alig egy pár testőrrel a várpalotában. Ment minden jól. Az utolsó nap Boriska főzte, sütötte a vadászatról hazaküldött nyulat, fácánt, fűrjet, mert estére megjön a király kíséretével, és díszes lakomával fejezik be a vadászünnepséget.

Később lement Boriska a börtönbe, hogy ételt-italt vigyen a fekete embernek, de az ijedtségtől majd, hogy kővé nem vált. A börtön erős vasajtaja tárva, nyitva. Az összetört bilincsek a földön heverték és a rabnak nyoma sem volt. Kétségbeesetten szaladt fel és hívta a testőröket, hogy résen legyenek, és megtárgyalják, hogyan értesítsék a törpekirályt. Ha a testőrök elhagyják helyüket könnyen betörhet a gonoszember a palotába. Nincs más hátra, Boriskának kell menni. Rá-

ült egy fehér ponni-lovaeskára és vágatott vele a vadászat színhelyére. A társaság éppen hazatérőben volt és az úton találkoztak a fehér ló hátán száguldó Boriskával. Előadta a királynak, hogy mi történt. Erre vágatva sietett a kis csapat a kastély felé, de még ki sem értek az erdőből, feltűnt a gonosz ember, vagy száz szedett-vetett népséggel a háta mögött.

— „Állj meg törpekirály, ha kedves az életed! add át önként királyságodat és békében elmehetsz, mert ha nem, meghalsz népeddel együtt!”

— „Országomat el nem hagyom!” — felelte bátran a király.

— „Úgy? hát akkor embereim löjjetek, száz aranyat kap, aki a királyt eltalálja!”

Megkezdődött a csata, ropogtak a puskák, repültek a nyilak, hullottok az emberek itt is, ott is. A törpék királyukat védőleg körülfogva, hősiesen küzdöttek, de hiába, az ellenség erősebb volt, jobban is volt felfegyverezve, nem úgy, mint ők, csak sörétes vadászpuskával. Egyre kevesebb és kevesebb törpe küzdött. Látva ezt Boriska, törte esztét, hogy mit csináljon, hogy segítsen? Hopp megvan. Az ellenség mögött észrevétlenül felmászott egy lombos fára és egy kötelet kötött a fa vastag ágára, majd a másik végét hurokra kötve, ügyes lendítéssel a fekete ember nyakára dobta, aki egyensúlyát veszítve, kiesett a nyeregből és így lógva maradt a fán. Látva azt az ellenség, hogy vezérik miként pusztul el, valami égből jött segítség által, fegyvereiket eldobták és fejevesztve elmenekültek.

Megdicsérte a király Boriskát bátor hőstettéért és megígérte, hogy dúsgazdaggá teszi, három palotát kap és élete végéig itt élhet gondtalanul.

Megköszönte Boriska a király jóságát és azt mondta: „Nem kell nekem a sok pénz és palota, csak annyit kérek Felsőgedtől, hogy haza mehessek és hogy szegény öreg anyámnak egy kis házat vehessek.”

— „Jól van édes leányom, haza mehetsz és a házat is megveheted.”

Harmadnapra nagy kísérettel haza indult Boriska.

Örült az édes anyja, mikor meglátta, hát még mikor a sok pénz is előkerült, amiért nem egy, hanem tíz házat is vehettek.

Összeszaladt az egész falú, csodálták a törpéket és a sok pénzt és drága kincset. Volt nagy beesülete Boriskának, mikor a törpék elmondották, hogyan mentette meg a törpekirály életét.

Nem kellett már Boriskának egész életén át szolgálatba menni, versenyeztek érte a falú legderakabb és leggazdagabb legényei. Nem sokáig válogatott Boriska. Jóska legényhez, az ő régi kedveséhez vonzotta a szíve még most is, aki ugyan szegény volt, de jó és szorgalmas.

Az esküvőre meghívták a törpekirályt, aki fényes kísérettel, szebbnél-szebb ajándékokkal megrakodva, jelent meg az esküvőn.

Három napig ettek, ittak, vígadoztak, mulatoztak, negyedik nap pedig hazamentek és jót aludtak. Boriska pedig férjével és édesanyjával együtt boldogan élt.

Csernyé, Veterány Viktoria.

Maki majom esete Elefánt Bébivel.

Írta: E. Onody Rózsi.

A gazdag és gögös Makinak volt egy hűséges csodálója: a szegény Mukica, akit Maki kivételesen megtűrt maga mellett.

Mukica bizony szegény majom volt. Lakásuk az erdőn kívül messze esett a banánfaktól és a kókuszpalmáktól, mivel a jobb helyeket élelmesebb, vagy erősebb majmok foglalták el, így Mukica családjának keserves küz-

delemben került egy-egy jobb falatra szert tenni.

Egyszer, amint a gazdag Maki majom a dzsungel ősfáin tornáztatva, büszkén mutogatta ügyességét és utánzóképeségét, nagyon

hízelgett neki a csodálkozó Mukica, aki szájatva bámulta őt a földről. De Maki végül beleunt a mókusok és más állatok ugrándozásának utánzásába, lemászott a magas fáról és im, csodák-csodája, megszólítja szegény pajtását:

„Mukica, látom szereted nézni művészetemet, hátha már ilyen hű pajtásom vagy, nem bánom jöhetsz velem, járjunk egyet a dzsungelben. Elmehetünk az elefántok forrásáig, sehol olyan pompás, friss víz nincsen az őserdőben.”

Mukica ugyan nem kívánt vizet inni, mert szegénynek nem volt mire igyék, lévén inkább éhes, mint szomjas, de azért boldogan kísérte gazdag cimboráját sétájára. Néha ugyan szomorú és vágyakozó pillantásokat vetett a Maki kezeiben szorongatott

nyolc-kilenc darab banánra, de kérni nem mert volna, Makinak meg eszeágába sem volt megérteni az éhes tekintet könyörgését és nem adott gyümölcséből egy falatot sem a szegény korgó gyomrú Mukicának. Pedig útközben meg-meghámozott egy pár banánt és élvezettel eszegette, míg a szegény Mukica egészen belesápadt az éhség okozta kínokba.

Ejnye, ejnye, hogy lehet ez a Maki olyan önző és rossz szívé!

Közben elérnek az Elefánt-forráshoz és Maki szalad is inni a kristálytisza, hűvösen gyöngyöző forrásvízből. Mukica bánatosan ül le egy faágra a víz partján, bizony neki szegénynek csak gyötrelmem ez az egész kirándulás! Az éhség és fáradság el is bágyasztja, lehajtja hát fejét és töprengve sóhajtozza: Hol van az igazság? Hol van az igazság?

Emeld föl a fejedet, Mukica, meglátod! Ebben a pillanatban mozdult meg az árnyékban egy sötét, lomha tömeg. Ni, hiszen ez Elefánt Bébi, a böles, aki úgy látszik itt hűsült, a víz tulsó partján, s aki arról nevezetes, hogy a gondolatokból is tud olvasni.

Maki még mindig szorongatva maradék banánjait, aggodalommal nézi, miért közelít egyenesen feléje Elefánt Bébi hatalmas alakja?

Mindjárt megtudta. Ugyanis Bébi kinyújtotta hosszú ormányát és fölkapta derekánál fogva Makit a levegőbe! Visít Maki mintha nyúznák! Elefánt Bébi pedig hareiasan trombitálva egyre rázza Maki majmot, a bizonytalan magasságban, míg csak az az ijedtségtől féláljultan el nem engedi drága banánjait és azok a földre esve egyenesen Mukica ölébe nem pottyannak.

Mukica rémülten figyelni az egész jelenetet, szeretne segíteni bajban evickélő társá-

nak, de moccani sem mer a hatalmas elefánt ellenében s így végül is összeszedi a banánokat és fájdalmas szemmel nézve félrerakja Makinak, ha megszabadul, hadd egye meg ezeket is, hiszen az övé!

De Elefánt Bébi közbeharsog trombitahangján:

— Edd csak meg a gyümölcsöt egy csöpig Mukica, mert amíg te jól nem lakol, én le nem teszem ezt a szívtelen Makit, ha pedig megetted jóízűen, lerakom melléd rossz pajtásodat és ihatok mindketten forrásunk vízből, mert ha ettél, te is szomjas leszel.“

Úgy is lett. Miután Mukica rájött, hogy baj nem fenyeget senkit, boldogan ette meg a finom banánokat, mire lenyelte az utolsó falatot is, Elefánt Bébi mellé tette Makit.

„Ez az igazság!“ — zengte harsogva az elefánt, — Vigyázz Maki, mert ha mégegyszer szívtelenségen érlek, fejedet belenyomom s benntartom a vízben!“ Ezzel otthagya a két cimborát és elégedetten távozott el a dzsungel sűrűjébe, mint az a cserkész, akinek sikerült a napi jótéménye.

A majmok fölszabadultan szaladtak a forráshoz, ittak élvezettel a friss vízből és miután Maki megigérte, hogy ezután jó lesz és megosztja gyümölcseit szegény pajtásával, vidáman összeölelkezve tértek haza a kirándulásról.

Tanulság: Szebb ha addig vagy jószívű míg nem kényszerítenek reá.

Buksi viselt dolgai.

A pólyában.

Gyermekek! Leányok, fiúk! Tudjátok-e, ki az a Buksi?

Nem? Nő, hát ide figyeljete. Bemutatom nektek.

Kezdem pólyás-baba korában. Mert ez a kedves úrfi akkor mutatta ki a foga fehérét, a mikor még foga se volt.

Három hónapos korában egy reggel ropogósan kocaagni kezdett. Aztán addig mozgott a pólyában, míg kiszabadította lenyugózott lábaeskáit. És elkezdett azokkal csépelni. Hanyatt feküdt a diványon és addig csépelte a levegőben rózsaszínű apró lábaival, míg a fáradságtól lihegni nem kezdett.

Ettől kedve nem türte el, hogy a pólyát lekössék. Ha bekötötték, addig rugódózott benne, amíg ki nem bomlott a pólya.

Egyszer amint így feküdt a diványon, az édesmamája oda ment hozzá. Kezébe volt az újság. Nézte az ő kicsi fiaeskáját, aki be akarta mutatni, hogy mit tud. Elkezdett ismét

lábaeszkáival csépelni a levegőben. De ijedten kapta vissza, mert bizony valamihez surlódott, s az recsegve szólalt meg. Ettől ugyan nem ijedt nagyon meg, csak egy kissé. Ismét rugott egyet-kettőt. Nem lett semmi baj. A mamája odatartotta az újságot és a kis Buksi addig csépelte, ropogtatta az újságot, míg ronggyá nem tépte.

Mikor az édesapja meglátta a szétszagotott újságot, előbb bosszúság lepte meg.

— Ki szaggatta szét a friss újságomat?

— A fiad — felelte a mamája.

— Úgy? Már ilyent is tud? Nó lám! — És elpárolgott a haragja.

Nemsokára ezután ismét szeretett volna újságot csépelni. Hiába rugódózott, nem recsegett semmi. Haragos arcot mutatva erőlködött, szeretett volna beszélni. De hát, nem megy az olyan könnyen! Mégis, amint a papír suhogását igyekezett utánozni, valahogy ilyenformán kiáltott:

— Bu-ksi!

Igy maradt rajta a Buksi név.

Teltek a hetek. Nőtt Buksi, de bizony látszott rajta, hogy nagy betyár lesz.

Egy délelőtt az édesmamája rendesen megfürösztötte és két nagy párna közt az asztalon hagyta Buksi úrfit.

Mit gondoltok, mi történt?

Az, hogy a pólýából kiszabadította rózsaszín lábaeszkáit és addig mozgolódott, míg — legurult az asztról.

Azt hiszitek ugyebár, hogy kitört a nyaka? Dehogy! Akkor nem lenne, akiről elmeséljem rendre az ő viselt dolgait.

Mikor az asztról legurult Buksi a földre, helyesebben a padlón leterített vastag szőnyegre, édesmamája kétségbeesve szaladt hozzá. De az úrfinak semmi baja se történt, ropogósan kacagott. Csak akkor sírt, amikor a mamája a kis kocsijába fektette. Felvették, hordozták, de semmi se használt. Édesmamája az ágyra fektette, kipólýázta, de hála Istennek ép volt, sehol ütés nem látszott. Ismét bepólýázta.

Buksi csak sírt és sírt. De egyuttal mind az asztalt nézte.

— Mit akarhat ez a gyermek! — kérdezte az édesmamája.

— Tedd az asztrára, lássuk.

Oda is tette. És elkezdett ropogósan nevetni. Csengő kacagása felvidította a házat. Néztük, mi lesz? Addig mozgott, vergődött, míg érezte, hogy esik le.

Ne féljete! Nem történt semmi baja. Párnát tettünk oda székre, hogy essék arra.

Ilyen bátor fickó volt pólýásbaba korában Buksi. Amikor nőtt, már nagy huncutságokat követett el. De ezt máskor mondom el.

Ahogy kis cimboráink írnak...

Corning, 1940. márc. 25.

Kedves Szerkesztő Néni!

Már harmadik éve olvasom az Uj Cimborát és nagyon szeretem.

Karácsonykor voltam 9 éves és most IV. osztályba járok. Magyarul még négy éves koromban tanultam meg írni és olvasni. Öt és hat éves koromban Magyarországon jártam.

két elemít. Azóta itt Amerikában angol iskolába járok, de még jól emlékszem a hazai magyar iskolára és apukámmal szeretettel beszélgetünk hazánkról.

A képen a kis Kormos kutyámmal ülök a lépcsőn a ház előtt.

Szerkesztő nénit és a kis Cimborákat szeretettel köszönti.

Hunyady Lacika.

Kedves Szerkesztőség!

Mivel nagyon szegények vagyunk, nem tudok a kedves Uj Cimborá előfizetője lenni. Azonban jómodu ismerőseimnél gyakran olvasom. Hálából küldöm drága Marcella néni emlékére egyszerű versemet. Nagyon kérem, ha megjelenhetik, legyenek kegyesek nekem emlékebe, mint mutatványszámot, egy lapot küldeni.

Szegénységünk miatt csak 5 elemít járhattam, de itthon minden szabad időmben olvasok. Tizenhat éves vagyok.

Kezüket csókolja:

Kudor Piroška.

A vers helyszüke miatt a jövő számban jön.

Szerkesztői üzenetek.

V. S. Részvétét hálás szívvel köszönjük. Bizony az elhunyt Szerkesztőnő, mindenki, aki a cimboráknak írt, nagyrabecsült, s a tehetségeket buzdította további szellemi munkára. Akalomadtán írja meg nekünk, mi az iskolai végzettsége, s mi a foglalkozása? B. Cs. E. A résztvevő kézszerítást szeretettel viszonzjuk. Bizony ő már látja a mi szívünk szándékát, s minden jóvátételnek örvend. A síremlék javára felajánlott honoráriumot köszönjük. A küldött kéziratokat rendre felhasználjuk. Az anyák napjára írt színdarabnak zenét is írtunk, hogy a gyermekek eljátszhassák még ebben a hónapban. Igért becses támogatását előre is hálásan fogadjuk.

Daday Ádám és Zsolt, *Somesnye*. Úgy látom ti vagytok a leghűségesebb cimborák. Köszönöm a kedves hangú részvétnyilvánító levelet. Bizony nagy fájdalom volt ez mindnyájunknak. Drága jó Marcella néni soha se fogjuk elfelejteni, mert az a nagy szeretet, amelyet az ő életében szétsugárzott mindnyájunkra, az élni fog örökre a mi szívünkben. Ezzel a nagy szeretettel mindnyájunkat megajándékozott, minden szeretetét szétosztogatta közöttünk, hogy azt mi is tovább adhassuk embertársaink számára, hogy jobban szeressük ezután jó szüleinket, testvéreinket és kis cimboráinkat. Kedves Ádám és Zsolt, ezután is legyetek hűséges, jó cimborák. Forduljatok bizalommal Jóska bácsihoz úgy, mint édes szüleitekhez. Ezután én fogom gondotokat viselni, s gyermekeimmé fogadlak nem csak titeket, hanem minden kis cimborát. Isten áldását küldi mindnyájatoknak Jóska bácsi. — *Keresztes Erzsike Alba-Iulia (Gyulafehérvár)*. Mind a két megfejtéset sikerült. Ird meg azt is, hogy hányadik osztályba jársz. Tőled már hosszú levelet is várok. — *Paull Attila IV. elemi oszt. t. Cluj (Kolozsvár)*. Köszönöm a jó kívánságokat. — *Bagossy Ádám, Carei (Nagykároly)*. A rejtvényeket jól fejtetted meg. A kis arany szívecskét, amit Marcella néni küldött neked, őrizd meg kegyelettel, mert abban a kis szívben, benne van Marcella néninek a szeretete irántatok. Ezzel tüntette ki azokat a kis cimborákat, akik szorgalmasan dolgoztak. Várom bemutatkozó leveledet. — *Benedek testvérek*. Ezután ha levelet irtok, irjátok oda, hogy hovávalók vagytok, hányadik osztályban jártok és mindénről szép sorjában számoljatok be. Szép, rendes bemutatkozó leveleteket várom. Természetesen a kelteztést se felejtsetek a levélre írni. — *Gráf Viktor, Cernatu (Csernátfalu)*. Kéred, hogy bíráljam el a megfejtésedet! A megfejtés jó, csak egy hiba csúszott bele: nem *Tekky* László Marcella, hanem *Feren-czy*. Azért ez nem olyan nagy hiba, te is szerepelni fogsz a rejtvénymegfejtők jutalom-sorsolásán.

Tódor Éva Mária I. g. o. t., Csíkszereda. Drága jó Marcella néni halála alkalmával

szüleiddel együtt részvétedet fejezed ki. Ez-
uton is hű olvasója maradsz kedves lapotok-
nak. Készvétedet köszönettel vettük, a Cimbo-
rához való ragaszkodásod biztatónak a lap
jövője érdekében. Bár minden kis Cimborától
ilyen megnyugtató levelecskét kapnánk. *Mar-
kovics Éva és Nuci*, Nagyvárad. Nehány hete
készülsz már részvétedet kifejezni Marcella
néni megdöbbenő halála felett. Úgy érzed,
hogy emléke örökre megmarad a kis Cimbo-
rák között. Ha Kolozsvárra jössz meglátogatsz
a szerkesztőségben. Szeretettel fogadjuk. *Né-
methy Nusi*, VIII. el. o. t., Székelykeresztur.
Kimondani sem tudod mennyire megdöbben-
tette kicsi szívedet Marcella néni halálhíre és
csak akkor hitted el, mikor az Uj Cimborá
is leköszölte az emlékszámban. De hiszed,
hogy lelkével itt maradt és buzdít, erősít benne-
teket az általa kezdett eredményes munka
továbbfolytatására. Egy búcsúverset is kö-
zölsz, melyben:

Igéred és fogadod,

Hogy az Uj Cimborát

Szeretni fogod.

S mindennapi imádba

Marcella néni nevét

Mindig befoglalod.

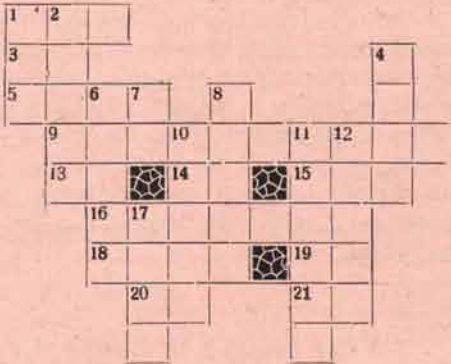
Rejtvénymegfejtéseket is közölsz, amelyek
részt vesznek a sorsolásban. A Benedek Elek
szóképzőrejtvényben 82 e betűs szót találtál.
Nagyon szépen dolgoztál, írásod is szép ren-
des, leveledet mielőbb várjuk. *Kovács Miklós
és Feri*, Kolozsvár. Elfelejtettétek megírni
leveletekben, hogy hányadik osztályba jár-
tok. Próbáljátok meg még egyszer gondosab-
ban a bemutatkozást. *Földes József IV. e. o.
t., Csíksomlyó*. A keresztrejtvény jó a ver-
senyben részt vesz. Csak egy hiba van a köz-
lésben. Névaláírásod kivételével „más“ írta a
levelet ami sokat levon az értékéből is. Más-
kor sajátkezű írásodat várjuk. Üdvözlöm a
„munkatársat“ ki téged is kíségtett. *Richter
Juliska III. e. o. t., Székelykeresztur*. Rész-
vétedet köszönettel olvastuk. Rejtvénymeg-
fejtésed jó. Részt vesz a versenyben. *Moldo-
ván Mária, IV. e. o. t. és Melinda, II. e. o. t.,
Székelykeresztur*. Örendtetek, hogy anyuká-
tok előfizetett az Uj Cimborára és, hogy Mar-
cella néni meglátogatott benneteket. Most an-
nál nagyobb a szomorúságatok halála miatt.
Bizony ez a szomorú eset mindnyájunkat
nagyon meglepett. A rejtvénymegfejtések részt
vesznek a sorsoláson. *Móze Gábor, Csíksze-
reda*. Nem írod meg, hogy hányadik osztályba
jársz. Máskor nefelejtset el kis Cimborá oda-
írni ezt is. Megfejtésed részt vesz a sorsolás-
ban.

Vezeti: **Jóska bácsi.**

1. Keresztrejtvény.

Beküldte: *Bogyor Matild VII. oszt. tan. Fogaras.*

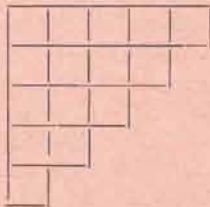

Vízszintes: 1. Fohászkodás. 3. Idegen helyeslés. 5. Leánynév. 9. Búcsújáróhely. 13. Szamár hangja. 14. Lajhár. 15. A. E. N. 16. Újságárúsító. 18. Iparos tanonc. 19. Tüskés disznó mássalhangzói. 20. Rész mássalhangzói. 21. Az alany erre a kérdésre is felel.

Függőleges: 1. Leánynév. 2. Leánynév. 4. Vissza: Pásztor őrzi. 6. Leánynév, előtte felesleges n betű. 7. Mint a vissz. 14. 8. Betegség. 10. Szárnyas. 11. Háziállat. 12. Vadász szokott. 13. Jézus keresztjére van írva.

2. Kockarejtvény.

Beküldte: *Veida Margit, I. g. o. t. Gyulafehérvár.*

gyümölcs
férfinév
köröm vége
t. n.
magánhangzó.

Megfejtések az ápr. 1. számból.

Keresztrejtvény. Vízszintes: 1. Angora. 7. Éj. 9. Sion. 10. Zola. 13. Zs. 15. Fal. 16. Ionok. 17. Ban. 18. Gyula. 20. Indokol. 24. A. A. A. 25. L. T. E. 26. Ibériai.

Függőleges: 1. Asszírjai. 2. Ni. 3. Gál. 4. On. 5. R. 6. Az. 7. Él. 8. Japán. 11. Ol. 12. Kakuk. 14. Só. 15. Fogó. 17. Balti. 19. Lola. 21. Nab. 22. D. Á. É. 23. Ka.

Megfejtést küldtek be: Némethy Nusi, Kovács Miklós és Feri, Búzás Gábor, Földes József, Richter Juliska, Moldován Mária és Melinda. *Nyertesek lettek:* Némethy Nusi, Földes József.

Kertészkedjünk kis cimborák!

Az idő már mind melegebbre fordul, a fák már nemsokára kivirágoznak, éppen ezért Cimborák kezdjétek meg ti is a kertészkedést.

Itt mindjárt a magvetésen kell kezdeni. A virág, vagy a veteménymagok egy részét ne vessétek el a kertbe, arra a helyre, ahol nevelni akarjátok, mert az a föld igen hideg még ahoz, hogy a mag csirázni kezdjen. Ezért készítek fából kis ládákat, melyeknek oldala 5—6 cm. magas legyen, ebbe tegyetek könnyű erdei földet, (ne legyen agyagos) ezt símitsátok el szépen egy kis lécdarabbal és a tetejét gyengén nyomkodjátok meg. Most már a magot elvethetitek sűrűn, s a magra $\frac{1}{2}$ cm. vastag homokréteget tegyetek, melyet szintén meg kell nyomkodni és megöntözni. A ládát tartsátok melegebb helyen, lehetőleg a konyhában és naponta legalább kétszer (reggel és délután) öntözzétek meg. A föld sohase legyen se száraz, se túlnedves, mert akkor elpusztul a kis növény.

Míg a konyhában a palánta ki fog kelni, addig a kertben csináljátok rendet. A szárazleveleket össze kell takarítani, a földet ássátok fel és gereblyézzétek el. Hogy a kikelt palántákkal mit kell majd tovább csinálni, azt elmondom a következő számban.

Petunia vetési ideje április hónap. A palánta májusban ültetendő ki. Egy csoportban különösen szépek a fehér petuniák.

Oroszlánszáj szabad földbe is vethető május közepéig. Szereti az öntözést.

Szabadföldbe vethetők még: április végétől, május közepéig: őszirózsa, cinia, népiesen; mennyországgules, felfutó hajnalka, pillangó virág, Krisztusszem, rózsaszín, teljes mák, báránka, kisasszonycipellő, Bözsivirág, fürtös viola, csillagvirág, viola, rezedá, floksz, kerti seprű.

Az Új Cimborá előfizetési árai:

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. Egyes szám ára 10 lej. Magyarországon 12 pengő. Jugoszláviában 100 dinár, Amerikában 300 lej.

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Colfesi, u. p. Aiud, jud. Alba, akinek címére küldendők az írásművek és rajzok.

Nagy Kálmán, Cluj. — Kormos Jenő, Chiend.